ב"ה | גיליון 750
ערב שבת קודש
פרשת **שלח** תשפ"ה

י-ם	19:09	20:25
ת"א	19:29	20:29
חיפה	19:22	20:27
ב"ש	19:28	20:24

אוצר הנפש

עלון שבועי בענייני תורת הנפש ותיקון המדות משיעורי **הרב יצחק גינזבורג** שליט"א

אוצר הפרשה

תיקון הדבור

בפרשת שלח קוראים על חטא המרגלים. המרגלים מאסו בארץ חמדה, הוציאו דבה רעה נגד הארץ, ובעצם בגלל החטא שלהם אנחנו עדיין בגלות. כדי לתקן את חטא המרגלים צריך לתקן את הדיבור – לתקן את הוצאת הדבה הרעה.

כאשר משה רבינו מספר בפרשת דברים על חטא המרגלים הוא אומר: "ואֹמר אליכם באתם עד הר האמֹרי אשר הוי' אלהינו נתן לנו. ראה נתן הוי' אלהיך לפניך את הארץ עלה רש כאשר דבר הוי' אלהי אבֹתיך לך אל תירא ואל תחת". ההוראה של משה רבינו היתה להתקדם מיד לכיבוש הארץ, בלי לעשות חשבונות – "עלה רש!". ההוראה הזו היא לכבוש את הארץ באופן שהרבי המהר"ש קרא לו "לכתחילה אריבער" – 'לכתחילה מלמעלה', שכאשר עושים משהו לא צריך ללכת מלמטה, עם כל החשבונות הרבים של דרך הטבע, אלא צריך לפעול מלמעלה, בבטחון ומעל דרך הטבע. ככה צריך לכבוש את הארץ.

אבל התגובה של העם, כפי שמספר משה רבינו, היתה "ותקרבון אלי כֻּלכם ותאמרו נשלחה אנשים לפנינו ויחפרו לנו את הארץ וישִׁבו אֹתנו דבר את הדרך אשר נעלה בה ואת הערים אשר נבֹא אליהן". החטא של העם התחיל כבר כאן, בכך שלא הלכו על "עלה רש" בלי חשבונות, וכל מה שקרה בהמשך – הדבה הרעה של המרגלים, הבכי של כל העם והענש שבא בעקבות החטא – הוא רק תוצאה של הגישה הזו.

רש"י אומר על "ותקרבון אלי כֻּלכם" – "בערבוביא, ילדים דוחפים את הזקנים וזקנים דוחפים את הראשים". נראה שבשביל לכבוש את הארץ – באופן של "עלה רש" – צריכים ישוב הדעת, הבהלה וחוסר ישוב הדעת גרמו לחטא.

(ב"א סיון תשפ"ג)

אוצר השו"ת

שליחות במודעות נכונה

שאלה: איך נצלים מאגו-טריפ כשזוכים לקרב יהודי בשליחות?

תשובה: שליח צריך להרגיש במאה אחוז שהוא פועל בכח המשלח, בכח הרבי. צריך לזכור את ה', וגם לזכור את הרבי. ה' נותן את המקיף, את נסיבות השליחות – בשליחות צריך להקשיב לסבות, הגעת או אי-הגעת אנשים לבית חב"ד מכוונת מלמעלה, ובשביל השליחות צריך להקשיב ולהבין מה קורה – והרבי נותן את הפנימי, את האור שצריך להכניס לכלי.

> אהבת ישראל כוללת גם את הידיעה שיש בך משהו יותר ממני, אותו אני צריך לקבל ממך

על שתי הבחינות האלה כתוב "וצדיק באמונתו יחיה" – הצדיק חי עם ב אמונות, אמונה בה' ואמונה ברבי, "ויאמינו בה' ובמשה עבדו". על ידי האמונה שמשה הוא עבד נאמן להשי"ת, "משה אמת ותורתו אמת", מגיעים לאמונה יותר עמוקה בה', בעצמותו יתברך (ובידוע, משה הוא "רעיא מהימנא" – תפקידו לרעות-לפרנס את אמונתנו בה', באמצעות דברי תורתו, וכך להפוך את האמונה לדעת, את האור המקיף לאור פנימי).

אפשר לזהות ארבע רמות של מודעות נכונים:

יש אנשים שפועלים במציאות אך לא זוכרים את ה' ("הנֵּתן לך כח לעשות חיל") ולא את כח המשלח (הרבי) המתלבש בפנימיותם. הם באמת נמצאים ב'אגו טריפ' (אפילו כשאינם מתגאים בבוטות, אפשר להיות ב'אגו טריפ' צנוע...), בעולם של "אף [אף אחד אחר לא מסייע בידי, איני זקוק לאף אחד אחר] עשיתיו [אני עשיתי את הכל]".

יש הפועלים מתוך הרגשת האור הפנימי המאיר בהם, מחיה אותם ונותן להם כח "לעשות חיל" (לא מכח עצמם), אך ללא מודעות לאור המקיף המכוון את כל צעדיהם ("מהוי' מצעדי גבר כוננו ודרכו יחפץ"). הם נמצאים בעולם של "יוצר אור [פנימי]" (עולם היצירה) – כשלוחי הרבי, הם מרגישים היטב את כח המשלח שבהם. אמנם, ללא הרגשת נוכחות האור המקיף של ה', הם עלולים לדחות את המקורב-הפוטנציאלי על ידי שידור שייכותם לרבי בצורה חיצונית, המפגינה את היותם שלוחי הרבי ו'משוויצה' בכך, מבלי לשים לב באמת לניצוץ האלוקי שבזולת, שהוא "חלק אלוה ממעל", מהאור המקיף של ה'.

המשך בעמ' הבא

לעילוי נשמת רוני סאלים בן תפחה, נלב"ע בי"ג בסיון ה'תשס"ד
תהא נשמתו צרורה בצרור החיים

יו"ל ע"י תלמידי הרב גינזבורג. להצטרפות לתפוצת שיעורי הרב: דוא"ל: itielgi@gmail.com וואטסאפ: 050-7951105

אוצר התבונה

הוצאת שם רע של המרגלים על הארץ

המרגלים הוציאו שם רע על ארץ ישראל. על כך הזהר אומר שיש הרבה מדרגות בהוצאת שם רע, באשר העונש תואם את חומרת המעשה. אצל המרגלים חטא הוצאת שם רע היה חמור מאד, כי הוציאו דבה רעה על ארץ ישראל.

הכלל הוא שכל הוצאת שם רע על בתולת ישראל היא אמירה שכח חיצוני – כח של גוי או כח של רע – השתלט על נקודת הקדושה של בתולת ישראל. אומר הזהר שכל שאדם לומד רזין דאורייתא, קשור לפנימיות התורה, הוא צריך להיות מודע לכך שאי אפשר לפגוע ואי אפשר לפגום בכלל בעצם הנקודה של קדושת ישראל, של בתולת ישראל. לכן, אם הוא מדמה לעצמו שמישהו משתלט על בתולת ישראל ושובר אותה הוא חייב עונש חמור, כי הוא משקר. גם חז"ל בנגלה דאורייתא אומרים שלשקר בענין הזה חמור בכפלים אפילו מלעשות מעשה.

> אם הוא מדמה לעצמו שמישהו משתלט על בתולת ישראל ושובר אותה הוא חייב עונש חמור, כי הוא משקר

מה המרגלים אמרו לגבי ארץ ישראל? שהגוים – קליפת הגוים שהיו פה – כל כך השתלטו על קדושת הארץ ש"חזק הוא ממנו", "אפילו בעל הבית לא יכול להוציא את כליו משם". כלומר, שאי אפשר לשחרר את הניצוצות הקדושים הטמונים וקבורים בעמקי הקליפות בארץ ישראל. אי אפשר לעשות את העבודה של "ושבית שביו וראית בשביה אשת יפת תאר", כי הקליפות השתלטו לגמרי על ארצנו הקדושה. מי שאומר כך מוציא שם רע על בתולת ישראל, כי ארץ ישראל היא בתולת ישראל, היא לא נטמאה ושום גוי בעולם, שום כח רע בעולם, לא יכול להשתלט על הארץ.

למה הדבר דומה היום? לכאורה השתלטו על הארץ אומות העולם, וגם כחות שלא מאמינים בתכלית בשלמות האמונה, ולמראית עין הם בעלי הבתים על מה שמתרחש כאן בארץ. מישהו יכול להרים ידים ולומר שההשתלטות היא עד כדי כך שאין בעל הבית יכול להוציא את כליו מכאן – 'אין מה לעשות, מקרה אבוד, חס ושלום'.

מה הטעות? מה השקר? המחשבה והדבור שמישהו תפס את הארץ, שאומר שהארץ שלי, שהמדינה שלי. אולי הוא צודק? אולי המדינה שלו, אולי הכל שלו? מי שחושב, אפילו מהרהר לשניה אחת, שהארץ שלנו נתנה בידי מי שלא יהיה – אם מדובר בגוי, או גם במי שאינו גוי אבל אינו נוהג לפי אמונת ישראל הטהורה – הוא מוציא שם רע על בתולת ישראל.

שוב, הדוגמה הראשונה בזהר להוצאת שם רע על בתולת ישראל היא דימוי שהמצב בארץ נתון לשליטת החיצונים – מי שלא יהיו – ושזה 'גדול עלינו', שאין מה לעשות וצריך להשלים עם המציאות. יש מישהו שחי בטבע – יש מציאות, 'זה מה יש', וחייבים להשלים אתה. לחשוב כך, שיש פה מציאות של השתלטות על קדושת ארץ ישראל – ח"ו ר"ל.

(ט' אלול ע"ב)

אוצר קצר

המשך מ'אוצר הסיפור':

יש המרגישים את יד ה' המכוונת את כל מעשיהם, ו"כי ממך הכל ומידך נתנו לך", אך ללא זיקה לרבי-משלח. הם נמצאים בעולם של "ובורא חשך" (בריאה), ללא מקור גלוי של אור פנימי.

אך "אצילי בני ישראל" (שבעולם האצילות) – הלואי שנהיה מהם – מודעים היטב גם לה' וגם לרבי ובטלים באמת לעצמותו יתברך שאין לו שום ציור כלל ("לית מחשבה תפיסא ביה כלל"), המייחדת ביחוד אמיתי את קודשא בריך הוא (אור אין סוף הסובב כל עלמין) ושכינתיה (אור אין סוף הממלא כל עלמין).

שוב, הפגנת בטול לרבי היינו קליפת ראומה – 'ראו' את ה'מה', הבטול, שלי. קודם, על השליח להקרין אהבת ישראל. ידוע הווארט החסידי שאם 'סוחטים' יהודי יוצאת ממנו טפת אהבת ישראל. אהבת ישראל כוללת גם את הידיעה שיש בך משהו יותר ממני, אותו אני צריך לקבל ממך. בדרך כלל כשמישהו יודע שהשני יותר ממנו הוא לא אוהב אותו... כך כשנדמה לי, מתוך ישות וגאוה, שסך הכל אני יותר ממנו. אבל אם אני יודע היטב, מתוך בטול וענוה (תכונות שהחסידות באה להחדיר בנו, ולשם כך צריכים רבי אמתי) שהוא יותר ממני – הידיעה גורמת לי לאהוב אותו.

(ב"ג בסלו ע"ט)

אוצר הפתגם

כתוב "איזה הוא גבור? הכובש את יצרו". היצר הרע אומר לי 'אתה יכול להיות יהודי טוב גם בבית, יהודי טוב בבית הכנסת שלך, בחוג שלך' – בשביל לצאת לשליחות צריך להתגבר על היצר הזה, צריך להתגבר ולפרוץ החוצה.

(ליל שבת בשלח תשפ"ג)

מי שמוצא את השליחות שלו בחיים נקרא "בן חורין" – הוא יצא לחרות.

(ט' אייר פ"ה)

מהדורה עיצובית: דעה אביחיל | 054-6580146